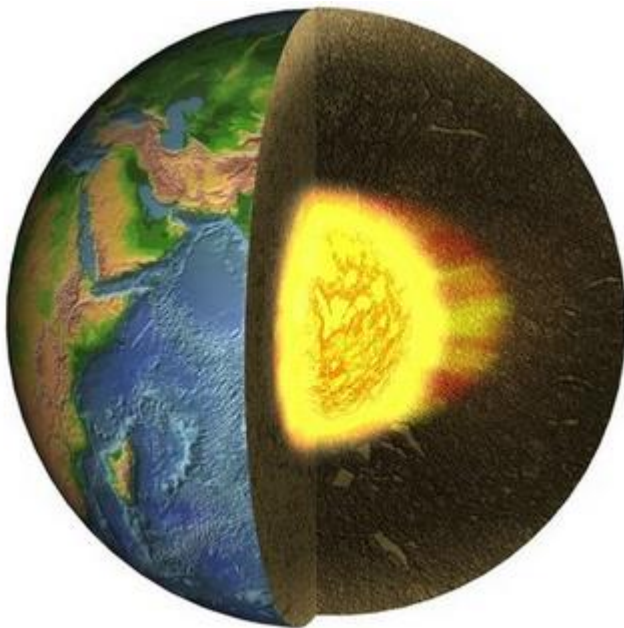

**Mitkä seuraavista ovat maapallon sisäisiä eli endogeenisiä tekijöitä?
Valitse viisi asiaa!**

- tulivuorien purkautuminen
- mannerlaattojen liikkuminen
- tuuli
- vuorten poimuttuminen
- jään muodostuminen
- maanjäritykset
- sade
- tsunami
- pilvenpiirtäjän rakentaminen

Laattojen liikkeet

Katso karttaa laatoista. Miten laatat liikkuvat toisiinsa nähden seuraavissa paikoissa?

Erkanevatko, törmäävätkö vai liikkuvatko sivuttain?

- Islannissa
- Intian pohjoispuolella
- Kaliforniassa (Kalifornia on USA:n länsirannikolla).

Nuori vai vanha poimuvuoristo?

Valitse väittämän mukaan joko nuori tai vanha poimuvuoristo.

1. Satoja miljoonia vuosia vanha
2. Kordillieerit
3. Appalakit
4. Kymmeniä miljoonia vuosia vanha
5. Jyrkät rinteet
6. Terävähuippuinen
7. Loivat rinteet
8. Korkea
9. Mataloitunut
10. Huippua ei erota enää niin selvästi.

Sateen synty ja vuoristojen vaikutus sateisuuteen

Numeroi väittämät oikeaan järjestykseen. ”Merestä haihtuu kosteutta” on ensimmäinen vaihe.

- a. Merestä haihtuu kosteutta. 1
- b. Vesihöyry törmää vuoristoon ja nousee ylös
- c. Vesihöyryn tiivistyminen.
- d. Osa vesihöyrystä jatkaa vuorten yli kuivuen matkan varrella.
- e. Tuulet kuljettavat vesihöyryä kohti vuoristoa.
- f. Vesihöyry jäähtyy, tiivistyy pisaroiksi ja sataa alas.

Tsunamin synty

Numeroi oikeaan järjestykseen valintapalloilla (1-6) tsunamin vaiheet.

Tsunami törmää rannikkoon korkeana aaltona.

Syntyy hyökyaalto eli tsunami.

Tsunamin korkeus kasvaa.

Merenpohjassa tapahtuu maanjäristys.

Tsunami alkaa edetä eri suuntiin merellä suurella nopeudella.

Tsunami huuhtoo alleen rannikolla olevia rakennuksia ja autoja.

